

Cultuurnota gemeente Waalre

Januari 2022
Kunstloc Brabant

Inhoudsopgave

Cultuurnota gemeente Waalre	1
1. Inleiding	3
1.1 <i>Aanleiding voor het opstellen van cultuurbeleid</i>	3
1.2 <i>Cultuur in Waalre</i>	3
Aanbod en organisaties.....	3
Ligging van Waalre in de Stedelijke Regio Eindhoven.....	4
Rol gemeente.....	4
2. Traject om te komen tot cultuurbeleid	4
2.1 <i>Opdracht</i>	4
2.2 <i>Resultaten</i>	6
Interviews sleutelfiguren.....	6
Kunstcafé.....	7
Online bewonerspanel.....	7
2.3 <i>Conclusies</i> :.....	8
3. Trends en ontwikkelingen	8
Diversiteit, inclusie en kansengelijkheid.....	8
Cultuureducatie blijft belangrijk.....	8
Invloed van de coronapandemie op het culturele leven.....	9
4. Cultuurbeleid in Waalre - de basis op orde	9
4.1 <i>De basis op orde</i>	9
4.2 <i>Bouwen aan een cultureel klimaat</i>	10
Aanstellen van een cultuuraanjager.....	10
Presentatiedag Waalrese culturele organisaties.....	10
Ultiem doel; manifestatie Waalre 100 jaar.....	10
Ontwikkeling van het Waalres Museum.....	11
4.3 <i>Stimuleren van cultuureducatie</i>	11
Deelname aan de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit.....	11
Financiële ondersteuning kunstonderwijs in de vrije tijd.....	11
Samenhang tussen school, les en amateurkunst.....	12
Bijlagen	13
<i>Bijlage 1 Culturele organisaties in Waalre</i>	13
<i>Bijlage 2 verslag Kunstcafé d.d. 10 november 2021</i>	16
<i>Bijlage 3 vragenlijst online bewonerspanel</i>	19

1. Inleiding

1.1 Aanleiding voor het opstellen van cultuurbeleid

In 2021 nam de gemeenteraad van Waalre een tweetal moties aan waarin het college van burgemeester en wethouders werd verzocht te gaan deelnemen aan de landelijke regeling Cultuureducatie met Kwaliteit (De Cultuur Loper) en waarin werd verzocht om samen met bewoners en culturele organisaties van Waalre onder begeleiding van Kunstloc Brabant cultuurbeleid te ontwikkelen. In de gemeente was al eerder een eerste aanzet gegeven voor de ontwikkeling van cultuurbeleid. Er was een verkennende notitie opgesteld en een inventarisatie gemaakt van het bestaand aanbod.

Na een intensief traject waarin de bewoners en organisaties van Waalre zijn betrokken zien we nu het resultaat in de vorm van deze notitie. Deze notitie is een start om de komende jaren samen met de bewoners en organisaties stap voor stap het cultureel klimaat van de gemeente een impuls te geven.

Er is veel te winnen in Waalre. Deze notitie geeft richting aan een aantal noodzakelijke stappen die gezet kunnen worden om meer mensen bij cultuur te betrekken en culturele organisaties zichtbaar te maken. Met dit beleid werken we aan meer samenwerking en afstemming. We zetten hiermee een flinke stap in de goede richting.

In deze notitie gaan we eerst in op de huidige situatie in Waalre. Vervolgens beschrijven we het doorlopen traject en de resultaten ervan. Daarna trekken we die lijnen door en formuleren het beleid voor de komende jaren.

1.2 Cultuur in Waalre

Aanbod en organisaties

De gemeente Waalre heeft voor een gemeente van deze grootte een gemiddeld aantal voorzieningen. Tezamen vormen deze organisaties de culturele infrastructuur van de gemeente¹. Er is een bibliotheek, een aantal amateurkunstorganisaties en organisaties op het gebied van erfgoed: gilden, heemkundekring en het Waalres Museum. Het Waalres Museum is een klein museum met een collectie afkomstig uit bedrijven die in het verleden in de gemeente gevestigd waren (zoals Brabantia). Daarnaast exposeren regelmatig Waalrese kunstenaars hun werk in het museum. Het docentencollectief MAW verzorgt muziekeducatie. Carnaval wordt actief gevierd; er zijn meerdere organisaties in de gemeente die zich inzetten voor een geslaagd carnavalsfeest.

Opvallend is een relatief groot aantal organisaties op het gebied van de amateuristische beeldende kunstbeoefening. Er is geen goed beeld van het aantal professionele kunstenaars dat woonachtig is in de gemeente. Waalre heeft meerdere gemeenschapshuizen waarin culturele activiteiten kunnen plaatsvinden. Gemeenschapshuis De Pracht is daar een goed voorbeeld van. De best uitgeruste locatie is

---

¹ Zie ook bijlage 1

het Huis van Waalre; daar bevindt zich de bibliotheek en is een grote zaal voor presentaties en voorstellingen. De gemeente Waalre neemt deel aan het Jeugdfonds Cultuur en bereikt daarmee 20 kinderen die daardoor kunnen deelnemen aan culturele activiteiten.

De deelname aan cultuur in Waalre is niet veel anders dan in de rest van het land. 80% van de inwoners gaat regelmatig naar een culturele activiteit en 20% van de inwoners is lid van een culturele organisatie. Volgens de helft van de inwoners is cultuur een onderdeel van de identiteit van de gemeente².

Ligging van Waalre in de Stedelijke Regio Eindhoven

Waalre ligt dicht tegen de gemeente Eindhoven aan. De afstand tussen het centrum van de gemeente Waalre en het centrum van Eindhoven is minder dan 10 kilometer. Daarmee is het uitgebreide culturele aanbod van de gemeente Eindhoven binnen handbereik. Dat heeft uiteraard ook gevolgen voor de culturele infrastructuur van Waalre zelf. Het is bijvoorbeeld niet rendabel om een professioneel theateraanbod aan te bieden in Waalre wanneer er een groter aanbod op een steenworp afstand in Eindhoven beschikbaar is. Bewoners geven dan ook aan dat er in Waalre op cultureel gebied niet veel te beleven is maar ervaren dat niet als een probleem.³

Rol gemeente

De gemeente verstrekt subsidies aan culturele organisaties. Er wordt voor ruim 5 ton aan subsidies verstrekt waarbij het meest wordt geïnvesteerd in de bibliotheek en de gemeenschapshuizen. Verder zijn er subsidies voor de amateurkunstorganisaties, erfgoedorganisaties en een aantal kleinere evenementen. Ook het docentencollectief MAW krijgt een subsidie.

De gemeente is onderdeel van de Stedelijke Regio Eindhoven en werkt op het gebied van kunst en cultuur aan een aantal projecten op het gebied van kunst in de openbare ruimte en cultuurhistorie. Onlangs is er een visie ten aanzien van recreatie vastgesteld waarin cultuurhistorie een belangrijke rol speelt.

2. Traject om te komen tot cultuurbeleid

2.1 Opdracht

De opdracht was om samen met vertegenwoordigers van het veld en de bevolking te komen tot een verbindend cultuurbeleid. Om dit te realiseren hebben de gemeente en Kunstloc Brabant gezamenlijk het volgende traject ontworpen:

---

² Online bewonerspanel 2021, zie bijlage 4.

³ Zie ook bijlage 4

1. *Foto van de huidige situatie*. Start van het traject was een inventarisatie waarin werd onderzocht welke organisaties actief zijn op het gebied van cultuur in Waalre. De gemeente heeft deze inventarisatie opgesteld in 2020. Dit document is hiervoor gebruikt.⁴
2. De volgende stap was een verkenning van de vraagstukken door raadpleging van een aantal sleutelfiguren in het Waalrese culturele leven. Kunstloc Brabant heeft gesprekken gevoerd met vertegenwoordigers van de monumentencommissie, de gemeenteraad, het Huis van Waalre, het docentencollectief MAW, de harmonieën, de stedelijke regio Eindhoven, het Waalres Museum en met de wethouder cultuur. Deze zonder uitzondering prettige gesprekken gingen over de eigen organisatie, hun ambities, hun analyses van het culturele veld en mogelijke oplossingen die vanuit het gemeentelijk cultuurbeleid zou kunnen worden geïnitieerd. De resultaten van deze gesprekken hebben we meegenomen bij het bepalen van de agenda voor het volgende onderdeel van het traject: het kunstcafé.
3. Op 10 november 2021 is er een *Kunstcafé* georganiseerd waarin de deelnemers met elkaar konden discussiëren over een drietal thema's:
  1. Onderwijs en cultuur
  2. Samenwerking en verbinding
  3. Het cultureel klimaat in Waalre.

Helaas kon deze bijeenkomst door het snel stijgend aantal coronabesmettingen niet plaatsvinden in het Huis van Waalre. Ook kon niet worden gepraat over onderwijs en cultuur vanwege de afwezigheid van het onderwijs. De bijeenkomst heeft online plaatsgevonden met 24 deelnemers, voornamelijk uit het culturele veld. Er is in twee groepen gediscussieerd over samenwerking en cultureel klimaat.⁵

4. Parellel aan de organisatie van het kunstcafé is er gewerkt aan de *raadpleging van het bewonerspanel*. Dit online panel wordt door de gemeente breed ingezet als zij feedback nodig heeft. Voor de raadpleging is een korte vragenlijst opgesteld⁶. De thema's in de vragenlijst zijn afkomstig uit de gesprekken met de sleutelfiguren. Er is vooral gevraagd naar de opvattingen van de deelnemers over het aanbod in Waalre, nut en noodzaak van cultuureducatie binnen- en buitenschools en cultureel erfgoed. Deze vragenlijst is uiteindelijk door meer dan 400 inwoners ingevuld en leverde waardevolle inzichten op. In de beschrijving van de huidige situatie is al een deel van de gegevens uit deze peiling genoemd.
5. Op 7 december 2021 zijn de resultaten van voorgaande stappen gepresenteerd aan de raad en bewoners tijdens een online raadsinformatieavond. De raadsleden zijn op de hoogte gesteld van de opbrengsten en de conclusies die hieruit getrokken kunnen worden. Ook is een eerste schets van het

---

⁴ Zie bijlage 1

⁵ Zie het verslag van deze bijeenkomst in bijlage 2

⁶ Zie bijlage 3

cultuurbeleid gegeven. De reacties van de deelnemers waren wederom waardevol en zijn meegenomen bij het opstellen van deze notitie.

6. We moeten niet vergeten dat de motie van de raad waarin werd opgeroepen tot deelname aan de landelijke regeling Cultuureducatie met Kwaliteit een traject in gang heeft gezet waarin de gemeente meerdere malen met het onderwijs van gedachten heeft gewisseld over de wenselijkheid van deelname aan deze regeling. Uiteindelijk hebben twee van de vijf scholen aangegeven dat zij geïnteresseerd waren in deelname aan de regeling en het specifieke Brabantse instrument De Cultuur Loper (DCL)⁷. Voor de uitvoering is Art4U kunsteducatie uit Veldhoven benaderd. Dit viel buiten het hierboven geschetste traject maar heeft uiteraard ook weer geleid tot input.

In de volgende paragraaf vindt u een korte weergave van de resultaten.

2.2 Resultaten

Interviews sleutelfiguren

De sleutelfiguren geven het volgende aan:

- *Cultuureducatie*; de betrokkenen waren het erover eens dat cultuureducatie meer gestimuleerd zou moeten worden. Daarmee werd niet alleen bedoeld op cultuureducatie binnen schooltijd maar ook in de vrije tijd. De scholen zouden meer kunnen doen; al is er begrip voor de lastige situatie waarin zij verkeren door werkdruk en corona-maatregelen. Er werd een lans gebroken voor het meer toegankelijk maken van muzieklessen. Verder wordt opgemerkt dat het huidige aanbod vrij klassiek is en niet altijd goed aansluit bij jongeren. De nabijheid van Eindhoven en de aantrekkingskracht van haar culturele veld zorgt ervoor dat jongeren vrij snel vertrekken naar Eindhoven en minder geneigd zijn te participeren in Waalrese organisaties.
- *Samenhang en samenwerking*; de geïnterviewden constateren dat er veel activiteiten plaatsvinden maar dat er sprake is van eilandjes. Er wordt te weinig samengewerkt waardoor activiteiten elkaar niet versterken of er zelfs concurrentie ontstaat omdat ze bijvoorbeeld op dezelfde dag gepland staan. De gemeenschapshuizen in Waalre zouden daar ook een coördinerende rol in kunnen spelen. Ook zou er meer samengewerkt kunnen worden tussen organisaties in de twee kernen van Waalre.
- *Erfgoed meer zichtbaar maken*; de ondervraagde Waalrenaren zijn trots op hun cultureel erfgoed. Genoemd werden de vele monumenten, de beschermde dorpsgezichten, het oude kerkje, het kasteel van Waalre, het Franse legerkamp en de overblijfselen en verhalen van de operatie "Market Garden" uit WOII. Ze vonden dat het erfgoed in de gemeente meer aandacht verdient zowel voor de eigen bevolking als voor toeristen. Op scholen is er een lespakket vanuit het Waalres Museum over erfgoed, met name over het industrieel erfgoed, gekoppeld aan de collectie van het museum. Aandacht voor cultuurhistorie zou een goede verbinding zijn tussen de projecten uit de stedelijke regio en de lokale activiteiten.

---

⁷ zie www.decultuurloper.nl.

Kunstcafé

De resultaten van het Kunstcafé zijn de volgende:

- *Cultuureducatie* is wederom een belangrijk thema. Er is uitgebreid gesproken over de buitenschoolse cultuureducatie. Op het gebied van het muziekonderwijs valt nog een slag te maken. Het muziekonderwijs is te weinig zichtbaar en te duur ten opzichte van de buurgemeenten. Dat is jammer want de kans is dan behoorlijk dat leerlingen niet instromen in een Waalrese culturele organisatie maar bijvoorbeeld in Eindhoven actief worden. Er is een pleidooi voor het bereikbaar houden van het muziekonderwijs.
- In de andere sessie werd gesproken over het *cultureel klimaat*; de aanwezigen hielden zichzelf de vraag voor of er wel sprake is van een cultureel klimaat in Waalre. Er zijn actieve organisaties maar ze zijn onderling te weinig verbonden. Daardoor ontstaan geen uitwisseling van ideeën, geen gezamenlijke projecten of bundeling van krachten. De aanwezigen zien een rol voor de gemeente om dit proces op gang te brengen. Dat zou bijvoorbeeld kunnen door het aanstellen van een culturaanrichter, het organiseren van kunstcafé's of het instellen van periodiek overleg tussen organisaties. Het zou mooi zijn om gezamenlijk toe te werken naar een gemeenschappelijk project. Het 100-jarig bestaan van de gemeente Waalre zou een prachtige aanleiding zijn om samen aan de slag te gaan.

Online bewonerspanel

420 inwoners hebben de vragenlijst ingevuld⁸. Daarmee zijn de resultaten statistisch representatief voor de bevolking van Waalre. De resultaten van het online bewonerspanel zijn als volgt:

- De meeste inwoners zijn tevreden over het huidige *aanbod aan voorzieningen* in Waalre. Noodzakelijke voorzieningen in de eigen gemeente zijn een bibliotheek, verenigingsleven en lessen en cursussen. Tweederde van de respondenten mist geen voorzieningen in de eigen gemeente.
- *Cultuureducatie* is ook hier een belangrijk onderwerp, zowel op de school als in de vrije tijd:
  - 95% van de ondervraagden vindt het belangrijk dat kinderen onder schooltijd in aanraking komen met kunst en cultuur.
  - 74% van de ondervraagden vindt dat er op de scholen in Waalre meer aandacht zou moeten zijn voor kunst en cultuur.
  - 82% van de ondervraagden vindt dat de gemeente de scholen hierin zou moeten ondersteunen.
  - 65% van de ondervraagden vindt dat de gemeente meer zou moeten doen om het muziekonderwijs toegankelijk te maken.
- De respondenten vinden in meerderheid dat er meer aandacht zou moeten zijn voor cultureel erfgoed (58%). 49% is van mening dat er meer toeristen het Waalres erfgoed zou moeten bezoeken.

---

⁸ Zie bijlage 3 en 4

2.3 Conclusies:

Hieronder vermelden we kort de conclusies die getrokken kunnen worden uit de bovenstaande resultaten:

- Het aantal voorzieningen in Waalre is voldoende, zeker gezien het hoge voorzieningenniveau in de omliggende gemeenten. Investeren in voorzieningen buiten echt lokale zaken als een bibliotheek, verenigingsleven en les- en cursusaanbod is niet rendabel en zal weinig toevoegen.
- Cultuureducatie moet, meer dan nu al gebeurt, worden gestimuleerd; zowel binnen de muren van de school als in de vrije tijd. Het gaat niet alleen om educatie maar ook om participatie; het uiteindelijk doorstromen van mensen naar amateurkunstorganisaties in Waalre. Het muziekonderwijs moet toegankelijker worden gemaakt.
- Het cultureel klimaat in Waalre heeft een impuls nodig. Er moet worden gewerkt aan meer gezamenlijkheid. Samen werken aan een cultureel evenement in het kader van het honderdjarig bestaan van de gemeente zou een belangrijke katalysator kunnen zijn. Daarvoor is het wel noodzakelijk dat er een aanjager wordt aangesteld.
- Waalre is trots op zijn erfgoed. Er zijn meerdere organisaties actief met het beschermen van het plaatselijk erfgoed. Aandacht voor erfgoed biedt kansen voor verbinding met projecten in de stedelijke regio, kan inspiratie bieden voor educatie en participatie en kan toeristen naar de gemeente brengen.

3. Trends en ontwikkelingen

In de voorgaande paragrafen is vooral gekeken naar de situatie van het culturele veld in Waalre; wat is er al in Waalre? Wat zijn belangrijke thema's volgens betrokkenen en wat vindt (een vertegenwoordiging van) de bevolking van de gemeente Waalre wat cultuurbeleid zou moeten zijn? In de komende alinea's kijken we ter aanvulling naar bredere ontwikkelingen die van invloed zijn op cultuur en cultuurbeleid in de gemeente Waalre. Voor een deel lopen die ontwikkelingen parallel aan de ontwikkeling die we hierboven schetsen en voor een deel voegen zij nieuwe elementen toe.

Diversiteit, inclusie en kansengelijkheid

Er komt steeds meer oog voor toegankelijkheid van het culturele aanbod. Het wordt belangrijk gevonden dat iedereen zich kan herkennen in de culturele organisaties en hun aanbod. Dat betekent in veel gevallen andere activiteiten en divers personeel. We zien dat culturele organisaties zich steeds meer bewust worden van kansengelijkheid en daarop gaan anticiperen zonder daarmee hun eigen identiteit te verloochenen.

Cultuureducatie blijft belangrijk

De laatste jaren is er in toenemende mate aandacht voor kunsteducatie. Landelijke programma's als Cultuureducatie met Kwaliteit en Meer Muziek in de Klas zorgen ervoor dat er op scholen meer aandacht wordt gevraagd voor cultuuronderwijs. Punt van zorg daarbij is dat educatie in de klas slechts het begin

is. Wanneer de belangstelling is gewekt moeten er mogelijkheden zijn voor kinderen om zich echt te verdiepen in een kunstvorm. Op les dus. In veel gemeenten zijn subsidies aan muziekscholen en centra voor de kunsten wegbezuinigd. Daarmee is kunstonderwijs in de vrije tijd minder bereikbaar geworden en stukt de natuurlijke opvolging van beoefenaars in bijvoorbeeld muziekverenigingen. Het klassieke amateurkunstveld (muziekverenigingen, koren, toneelverenigingen etc) heeft moeite om nieuwe leden te vinden. Ook is het lastig om leden te interesseren voor bestuursfuncties.

Invloed van de coronapandemie op het culturele leven

De laatste anderhalf jaar heeft de pandemie een groot effect op ons en op de cultuur gehad. Met name de publieke activiteiten, repetities van verenigingen, festivals, voorstellingen en tentoonstellingen hebben enorm te lijden gehad onder de maatregelen om de pandemie beheersbaar te houden. We zien in heel Nederland dat verenigingen hun leden niet kunnen vasthouden en dat de exploitatie van publieke voorzieningen erg lastig is. De professionele makers en zij die makers ondersteunen (bv geluidstechnici) zijn door de lockdowns hun inkomstenbronnen veelal kwijtgeraakt.

4. Cultuurbeleid in Waalre - de basis op orde

4.1 De basis op orde

Nu we gekeken hebben naar de opvattingen van de betrokkenen, de inwoners en heel kort een aantal landelijke ontwikkelingen op een rij hebben gezet is het tijd om de balans op te maken. We hebben in het voortraject gezien dat cultuur in Waalre leeft, ondanks dat er niet veel voorzieningen of bijzondere projecten zijn. De gemeente ziet dat ook en wil graag met dit cultuurbeleid cultuur in Waalre een stimulans geven.

Kunst en cultuur zijn van groot belang voor de mentale gezondheid van inwoners. Het passief en actief deelnemen aan cultuur biedt mogelijkheden op persoonlijke ontwikkeling en een zinvolle vrijetijdsbesteding. Deelnemen aan cultuur zorgt voor onderlinge verbondenheid; het is het cement van de samenleving. Dat geldt misschien nog wel meer voor mensen met een beperking of eenzame ouderen. De gemeente gaat bekijken hoe deelname vanuit bijzondere doelgroepen extra kan worden gestimuleerd.

Waalre kent geen traditie op het gebied van cultuurbeleid. Wellicht is dit de oorzaak van een gebrek aan samenhang. In het kunstcafé werd al geconstateerd dat maar heel beperkt sprake is van een cultureel klimaat. De gemeente wil het cultureel klimaat samen met de betrokken organisaties en inwoners doorontwikkelen. Samen werken aan een grote manifestatie ter ere van het 100-jarig bestaan is een prachtig doel om het culturele klimaat een boost te geven.

Deelnemen aan kunst en cultuur gaat niet vanzelf. Niet in ieder gezin gaan ouders met hun kinderen naar een museum of wordt er muziek gemaakt. Daarom is het onderwijs een ideale plaats om de kennismaking met cultuur te laten plaatsvinden. De kinderen die zich willen bekwamen in een kunstvorm dienen daartoe te worden ondersteund; het is immers niet alleen goed voor hun persoonlijke ontwikkeling maar het zijn ook de toekomstige dragers van het cultureel klimaat.

Wanneer ze zich voldoende hebben bekwaamd zijn ze klaar voor een volgende stap; deelnemen. Dat kan in een klassieke vereniging maar ook in een informele groep. De gemeente blijft de amateurkunstverenigingen financieel ondersteunen en zoekt naar mogelijkheden om ook minder traditioneel aanbod te stimuleren.

Kunst en cultuur is onderdeel van de identiteit van mensen maar ook van een gemeente. De gemeente Waalre kan zich profileren met haar erfgoed. De gemeente is zich bewust van de potentie hiervan maar kan niet alles tegelijk aanpakken. Uiteraard moet het Waalres erfgoed wel een plaats krijgen in de cultuureducatie en kan het van grote waarde zijn als inspiratiebron voor projecten, bijvoorbeeld in het 100-jarig bestaan van de gemeente.

4.2 Bouwen aan een cultureel klimaat

Aanstellen van een cultuuraanjager

Zoals al eerder in dit traject is geconstateerd is het nodig om te zorgen voor meer samenhang en samenwerking tussen de culturele organisaties in de gemeente Waalre. De samenwerking kan worden gestimuleerd door het aanstellen van een cultuuraanjager. Deze persoon neemt initiatieven, legt verbindingen en organiseert structureel overleg tussen de verschillende partijen. Dat overleg kan op een formele wijze plaatsvinden, bijvoorbeeld in een vergadering maar ook in de vorm van een Kunstcafé of een gezamenlijke activiteit.

Presentatiedag Waalrese culturele organisaties

De cultuuraanjager kan het initiatief nemen voor activiteiten waar meerdere organisaties een rol in hebben. Dat zou bijvoorbeeld een presentatiedag van de Waalrese organisaties kunnen zijn; een dag waarin op een centrale locatie alle verenigingen laten zien waar ze mee bezig zijn. De verschillende uitingsvormen maken het bezoek aan zo'n dag uniek; er zijn optredens met zang, dans, toneel maar ook erfgoed verhalen, voorwerpen en tentoonstellingen op het gebied van beeldende kunst. Er zouden korte workshops kunnen worden gegeven of live demonstraties: alles is mogelijk. Effect van een dergelijke activiteit is dat mensen en organisaties op een natuurlijke manier met elkaar in contact komen. Zo kunnen spontaan nieuwe samenwerkingen ontstaan.

Ultiem doel; manifestatie Waalre 100 jaar

De cultuuraanjager kan een belangrijke rol spelen bij het opzetten van een grote culturele manifestatie ter gelegenheid van het 100-jarig bestaan van de gemeente. Een dergelijk evenement is een stap in de richting van meer samenwerking en afstemming. Verenigd onder een gezamenlijk thema kunnen culturele organisaties activiteiten bedenken en wordt de cultuur in Waalre zichtbaar gemaakt voor bewoners. Daarbij kan gezocht te worden naar verbinding met bijvoorbeeld het groene karakter (voorstellingen op mooie en bijzondere locaties) en kunnen nieuwe vormen van kunst worden uitgetoond (bijvoorbeeld Urban Arts) en gekeken of er genoeg animo is om daar meer in te investeren. Ook kan worden geëxperimenteerd met nieuwe doelgroepen, bijvoorbeeld kinderen met een

verstandelijke beperking. Er zijn voldoende voorbeelden in de omgeving van dergelijke projecten; in de voorbereiding op deze nota is al gewezen op een dergelijk project in Veldhoven.

Ontwikkeling van het Waalres Museum

Het Waalres museum zou een belangrijke rol kunnen spelen bij het stimuleren van het cultureel klimaat in de gemeente. Het museum heeft een collectie die het verhaal van de gemeente vertelt, is actief in het onderwijs en organiseert exposities van lokale kunstenaars. Toch blijkt het lastig voor het museum om zichtbaar te zijn en een aanjagende rol te spelen. De gemeente wil onderzoek doen naar de kracht en de beperkingen in de huidige vorm en wat ervoor nodig is om het museum een volgende stap te laten zetten in haar ontwikkeling.

4.3 Stimuleren van cultuureducatie

Het stimuleren van cultuureducatie is een belangrijk doel voor de komende 4 jaar. Cultuureducatie biedt kinderen kansen tot ontplooiing en een zinvolle vrijetijdsbesteding. Zoals hierboven al is geschetst is de kennismaking met cultuur in het onderwijs een eerste start van wat een culturele loopbaan zou kunnen heten. Het leren beheersen van een kunstvorm en daadwerkelijk beoefenen (produceren) individueel of in een groep zijn daar onlosmakelijk mee verbonden.

Deelname aan de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit

De gemeente wil de binnenschoolse cultuureducatie stimuleren via deelname aan de regeling Cultuureducatie met Kwaliteit. Deze landelijke regeling biedt een kader waarbinnen scholen en culturele omgeving zich kunnen ontwikkelen. De lokale intermediair speelt een centrale rol. Deze persoon helpt scholen om hun cultuuronderwijs te verbeteren. De intermediair maakt gebruik van een in Brabant ontwikkeld instrument: De Cultuur Loper (DCL). Dit instrument werkt vanuit de ambities die het onderwijs zichzelf stelt. De intermediair zorgt via een uitgekend traject van gesprekken, teamscholing en ondersteuning bij het opstellen van activiteitenplannen voor beter cultuuronderwijs. Dit gebeurt vanuit gelijkwaardigheid en de coachende houding; aan de school wordt niets opgelegd. In de aanloop naar deze nota heeft de gemeente de scholen hierover benaderd en inmiddels hebben twee scholen aangegeven dat zij willen deelnemen.

Financiële ondersteuning kunstonderwijs in de vrije tijd

Als we willen dat meer kinderen in hun vrije tijd zich gaan bezighouden met cultuur dan moet er de mogelijkheid zijn om zich te verdiepen in een kunstvorm of instrument. Dan pas komt echt deelnemen in zicht. Dat betekent dat er een laagdrempelig en nabij aanbod moet zijn van lessen en cursussen op het gebied van cultuur. In Waalre is er momenteel maar een beperkt aanbod aan lessen en cursussen. Er is geen centrum voor de kunsten actief. Wel is er een docentencollectief (MAW) dat in Waalre muzieklessen verzorgt. De gemeente ondersteunt het collectief financieel maar niet in die mate dat daarmee de kostprijs voor de lessen kan worden beperkt. Lessen volgen is in Waalre relatief duur, met name voor middenklasse gezinnen met meerdere kinderen. Voor de lage inkomens (120% minimumloon) is er ondersteuning vanuit stichting Leergeld en het Jeugdfonds Cultuur. Financiële ondersteuning van middenklasse gezinnen zou een impuls kunnen geven aan de cultuurparticipatie.

Uiteraard zou dit niet alleen moeten gelden voor muziekonderwijs maar ook voor andere kunstdisciplines.

Samenhang tussen school, les en amateurkunst

Een derde belangrijk element bij het stimuleren van de cultuurparticipatie van kinderen en jongeren is de samenhang tussen het regulier onderwijs, de amateurkunst en het vrije tijd kunstonderwijs. Kinderen die onder schooltijd blijf geven van talent of belangstelling voor kunstbeoefening zouden moeten worden gestimuleerd om daadwerkelijk de stap te zetten naar verdieping. Dat kan door vertegenwoordigers van het docentencollectief ook binnenschools in te zetten. Zij kunnen kinderen met talent en hun ouders begeleiden bij het zoeken naar een geschikte docent. Ook de link met de amateurkunstorganisaties kan hierin waardevol zijn; zowel op de school als in het vrijetijdsonderwijs. Het samen met kinderen uitzoeken wat het best bij hen past kan voorkomen dat kinderen gefrustreerd raken en voortijdig afhaken.

Bijlagen

Bijlage 1 Culturele organisaties in Waalre

Bron: "Inventarisatie kunst en cultuur in Waalre"(2020) gemeente Waalre

Bibliotheek

Bibliotheek Eindhoven/ Waalre

Carnavalsverenigingen

AWC de Keien

Carnavalsclub De Baltrappers

Carnavalsclub De Torentutters

Stichting Boerenbruiloft Aalst

Culturele organisaties

Sint Christoffelstichting

Stichting Vereniging voor de Jeugd

Stichting Aalst Vooruit

Stichting Vrienden van Aalst

Stichting Levende Kerststal

Cursussen

Stichting Volksuniversiteit Waalre + De Pracht

Dans

Dansgroep Butterfly

Dansschool DéDé Dance, Backstage en UCDance bieden ook in Waalre danslessen aan.

Fotografie

Fotogroep Waalre

Gilden

Sint-Antonius en Sint Catharinagilde Aalst

Sint Martinusgilde

Sint Willibrordusgilde

Heemkunde

Stichting Waalres Erfgoed

Kunst

Atelier B&B

Angelien

Blok Art '85

De Hofschilders

Schilderkring de Vrije Prachtschilders

Lokale omroep

Stichting Omroep Eindhoven en omgeving

Musea

Het Waalres Museum

Muziek en zang

Comité Willibrordconcerten Waalre

Docentenvereniging Muziekonderwijs Aalst Waalre

Harmonie De Volharding

Harmonie Juliana

Muziekles Pop & Jazz

Popkoor True Colours

Salonorkest Chantilly

Sint Willibrorduskoor

Stichting Succes Ermee / Kempenerpop

Zangvereniging De Nachtegaal

Ontmoetingsplaatsen

De Pracht

Het Huis van Waalre

Het Klooster

't Hazzo

Chromerij Brabantia

Ontmoetingsruimte Sportparken Aalst en Waalre

Rijksmonumenten

Oude Willibrorduskerk Oude Torenstraat 2 Boerderij

“Het Kasteel” Dommelseweg

5 Landarbeiderswoningen Goudbergstraat 15, 17

Aalstermolen, Raadhuisstraat 28a

Boerderij langgeveltype Heuvelstraat 1a

Boerderijen langgeveltype Loon 1, 2, 3, 7, 9

Terrein met grafheuvel (Ekenrooi)

Fabrieksgebouw Markt 8

Linneweverij Van Dijk Markt 6, 9, 10

Huize De Brink Markt 1

Linnenfabriek familie Swane Willibrorduslaan 4

RK Kerk Heilige Willibrordus Markt 22

RK Pastorie Markt 23

Dubbele dienstwoning Valkenswaardseweg 16

Landhuis Treeswyk Valkenswaardseweg 20

Woonhuis “De Kempen” Blokvenlaan 30 Herenhuis

“Villa Louise” Eindhovenseweg 67

Het Klooster Hoogstraat 6
Raadhuis Koningin Julianalaan 19
Sigarenfabriek Willibrorduslaan 1

Theater

Janskes theater
Poppenkast Pluim 14
Koffie Verkeerd / Rauw Theater
Toneelvereniging Coulissen

Deze lijst is samengesteld op basis van:

- *De informatiegids Waalre 2019, Akse Media bv*
- *Sjors Sportief en Creatief –*
- *Rijksmonumenten.nl*

Het is mogelijk dat deze lijst niet volledig is.

Bijlage 2 verslag Kunstcafé d.d. 10 november 2021

Verslag Bijeenkomst cultuurbeleid Waalre

Online sessie, 10 november 2021, 19:45 uur.

1. Opening

Welkom aan alle deelnemers aan deze avond.

2. Doelstelling van de avond

De gemeente Waalre is samen met Kunstloc Brabant bezig om kunst- en cultuurbeleid te ontwikkelen. Deze avond is onderdeel van een traject waarin op meerdere manieren door de inwoners en organisaties in Waalre meegedacht kan worden. Het traject is gestart met gesprekken met een aantal sleutelfiguren. Uit die gesprekken zijn een drietal thema's opgehaald die deze avond centraal staan:

- Samenwerking
- Cultureel klimaat
- Cultuureducatie.

De deelnemers worden verdeeld over de thema's en proberen tot aanbevelingen en ideeën voor beleid te komen. Wegens het ontbreken van aanmeldingen van de basisscholen is besloten om het thema cultuureducatie niet apart te bespreken. Als er andere thema's zijn kunnen die uiteraard onderwerp van gesprek zijn. Naast de individuele gesprekken, deze raadpleging wordt ook het bewonerspanel van de gemeente geraadpleegd.

Hieronder volgt de verslaggeving van de gesprekken in de breakout sessies.

3. Sessie samenwerking

Begeleiding: Henri Swinkels (Kunstloc Brabant)

Aanwezig:

Anneloes van Hout (gitaardocent)

Saskia Harks (raadslid)

Ellen Valkenburg (zanglerares en vakleerkracht muziek)

Evelyn Langendijk (gemeente Waalre)

Frans van Thuyt (pianist)

Ingrid Fest (bibliotheek Eindhoven)

Janus Hermans (Harmonie Juliana)

Gerard Lammers (raadslid)

Muziekonderwijs

In deze sessie wordt vooral gekeken naar muziek en muziekonderwijs. De muzieklessen worden nu verzorgd mede door de Vereniging muziekonderwijs Aalst-Waalre (MAW). Daarin zijn 25 muziekvakdocenten verenigd die lessen aanbieden aan leerlingen. Hierbij is het de kunst om de lessen betaalbaar te houden voor iedereen en de verdiensten voor de betrokken vakdocenten fair. Dat is nu niet of onvoldoende het geval. Er is een subsidiemogelijkheid voor lage inkomens (Jeugdfonds Cultuur Brabant en Stichting Leergeld). Maar gezinnen met een inkomen net onder modaal komen daar niet voor in aanmerking, waardoor muziekonderwijs voor deze groep onbereikbaar is.

Daarnaast is er (oneerlijke) concurrentie van ongediplomeerde docenten die ver onder de prijs lessen aanbieden. Zij drukken de tarieven verder naar beneden. De vereniging MAW maakt tegen een gereduceerd tarief gebruik van klaslokalen in twee scholen. De huren elders zijn niet op te brengen. Door het gebruik van klaslokalen heeft de vereniging al wel contact met de scholen.

Er is een verschil tussen de subsidieregelingen met de naburige gemeenten, waardoor er grote verschillen ontstaan in de tarieven voor muzikles. De lessen in Waalre zijn veel duurder ten opzichte van gemeenten die subsidie geven (dat is niet overal het geval, bijv. Eindhoven geeft geen subsidie) Het is een drempel waardoor het aantal leerlingen beperkt blijft.

Als gevolg hiervan heeft ook de harmonie de grootste moeite om het ledenbestand op peil te houden. Nieuwe aanmeldingen van muzikanten lopen terug. Sommige leden verkiezen te gaan spelen in naburige gemeenten, omdat het daar wel betaalbaar is. Betrokkenen vinden dat heel erg. Er wordt opgeroepen dit meer samen op te pakken. Het cultuuronderwijs is nu eenmaal kostbaarder dan het lidmaatschap van een sportvereniging. De waarde van cultuurbeoefening moet daartoe breder uitgedragen worden. Muziek en cultuur verbindt. Als je opgroeit in het lokale verenigingsleven draagt dat bij aan ontplooiing en sociale binding. Het vormt daarmee een voedingsbodem voor de samenhang en onderlinge verbondenheid in de samenleving in Waalre.

Cultuureducatie

De deelnemers zijn het eens dat cultuureducatie in het regulier onderwijs een belangrijke basis vormt voor een goed cultuurklimaat in Waalre. De scholen in Waalre lijken momenteel weinig aandacht te hebben voor kunst- en cultuuronderwijs, doordat veel van hen wordt gevraagd vanwege de coronamaatregelen en de gevolgen hiervan voor het onderwijs. Dat scholen niet vertegenwoordigd zijn deze avond, vraagt dan ook extra aandacht.

Samenwerking

Vanuit Bibliotheek Eindhoven wordt veel samengewerkt met lokale partners in Waalre. Er zijn tal van activiteiten, veelal in Het Huis van Waalre. De huurprijs van ruimten is wel wat hoog, waardoor het gebruik beperkt blijft. Dat is jammer want op sommige activiteiten, bijvoorbeeld literaire avonden, komen veel bezoekers af. De continuïteit van het bibliotheekwerk is verzekerd door meerjarige afspraken met de gemeente. Er is vanuit de bibliotheek frequent contact met de scholen via de mediacoach (Sylvia). Er is een pleidooi om de huurprijzen te verlagen zodat er meer gebruik kan worden gemaakt van Huis van Waalre voor allerlei activiteiten.

Er is behoefte aan frequenter contact in een soortgelijke samenstelling als deze avond. Enerzijds om elkaar te leren kennen en anderzijds om de samenwerking te bevorderen. Goede randvoorwaarden voor kunstvak-docenten dragen eraan bij dat zij ook hun steentje kunnen bijdragen.

Uitwisseling tussen veld en politiek

Door de aanwezige raadsleden wordt bevestigd dat de kennis over cultuur en zijn betekenis in de samenleving beperkt is in de raad. De gemeenteraad wordt daarom uitgenodigd eens bij bijvoorbeeld een repetitie te komen kijken, terwijl de leden van de gemeenteraad de aanwezigen uitnodigen eens hun verhaal te komen doen in de gemeenteraad. Daarbij wordt aangeboden om inzicht te geven in tarieven, inkomsten en verdiensten van de huidige muzieklessen.

4. Sessie cultureel klimaat

Begeleiding: Max van Alphen (Kunstloc Brabant)

Deelnemers

Jack Gooyaers (directeur Art4U)
Rene Paré (kunstenaar)
Nan Zevenhek (raadslid)
Lilian Calame (bewoner - Waalres Museum)
Tijs Rooijakkers (kunstenaar)
Wim Louwers (Docentenvereniging MAW)
Toine Jordense (Waalres Museum)
Monique Schopenhauer (Harmonie Juliana)
Willem (kunstenaar)
Liesbeth Sjouw (wethouder gemeente Waalre)
Nelleke Koster (gemeente Waalre)

Cultureel klimaat

Startpunt van ons gesprek was het cultureel klimaat in Waalre. De deelnemers stelden dat er niet echt sprake is van een cultureel klimaat omdat er te weinig samenwerking is tussen de culturele organisaties. Die organisaties zijn vooral actief in de amateurkunst en drijven op enthousiaste vrijwilligers; er zijn weinig professionele organisaties. Er is eigenlijk niemand die zich verantwoordelijk voelt voor de verbinding.

De aanwezigen zien een rol voor de gemeente om te werken aan samenwerking en verbinding. Dat zou bijvoorbeeld kunnen door:

- Prijzen uit te reiken voor bijzondere Waalrese kunstuitingen
- Het regelmatig organiseren van kunstcafé's om het veld bij elkaar te brengen
- Meer geld te investeren in cultuur
- Te stimuleren dat evenementen breder worden getrokken
- Gebruik te maken van de regeling combinatiefunctionaris – die een verbindende rol kan spelen
- Een goede nieuwjaarsreceptie te organiseren waar iedereen voor wordt uitgenodigd

Samen werken aan een gezamenlijk doel

Het cultuurbeleid kan een rol spelen bij het verbinden van de culturele organisaties maar het is niet fair om alleen naar de gemeente te wijzen. Ook de culturele organisaties zelf kunnen daarbij een rol spelen. Bijvoorbeeld door activiteiten op elkaar af te stemmen, door ze niet op hetzelfde moment te organiseren en thematisch samen te werken. De aanwezigen geven aan dat het wel goed zou zijn om een gezamenlijk doel te hebben zodat je ergens naar toe kunt werken. Het 100-jarig bestaan van de gemeente in 2023 zou een mooi doel kunnen zijn.

Cultuur als middel

De aanwezigen namens de gemeente herkennen de analyse die door de aanwezigen is gemaakt maar willen niet vooruitlopen op het traject en wachten de discussie over het beleid in de raad af. Als het over de middelen gaat is het aan te raden om niet alleen puur naar het cultuurbudget te kijken maar de verbinding te leggen naar andere domeinen. Deelnemen aan cultuur kan bijvoorbeeld een bijdrage leveren aan het bestrijden van eenzaamheid of een zinvolle vrijetijdsbesteding zijn waardoor er wordt bijgedragen aan de doelstellingen van het welzijnsbeleid.

5. Vervolg van dit traject

De resultaten van deze bijeenkomst vormen samen met de opbrengsten van de gesprekken met sleutelfiguren en van het bewonerspanel de basis voor een nieuw te formuleren cultuurbeleid. Op 7 december presenteert Kunstloc de conclusies uit deze gegevens en de eerste schetsen van een nieuw cultuurbeleid. Daarna wordt in het nieuwe jaar het bestuurlijk traject tot vaststelling van het beleid ingezet.

Bijlage 3 vragenlijst online bewonerspanel

Raadpleging bewonerspanel gemeente Waalre m.b.t. cultuurbeleid

De gemeente Waalre is bezig met de ontwikkeling van cultuurbeleid. Zij doet dit samen met Kunstloc Brabant, provinciale organisatie op het gebied van cultuur. We zoeken daarin met nadruk de interactie met de bewoners en het cultureel veld van Waalre. Het raadplegen van het bewonerspanel is daarin een logische stap.

In deze peiling staat een aantal vragen en stellingen waarin we uw mening vragen over cultuur en culturele organisaties in Waalre en de rol die de gemeente daarin volgens u zou moeten spelen. Ook zijn we benieuwd naar uw eigen betrokkenheid bij cultuur om een beeld te krijgen van het aantal mensen in Waalre dat zelf actief een kunstvorm beoefent (zang dans toneel muziek beeldende kunst, schrijven) of graag een voorstelling of tentoonstelling bezoekt. De vragen borduren veelal voort op zaken die zijn genoemd in eerdere gesprekken met de gemeente en culturele organisaties in Waalre.

Uw input zal worden meegenomen bij het opstellen van het beleid. Naast de input van het bewonerspanel hebben we vertegenwoordigers van een aantal organisaties bevraagd en organiseren we op 10 november een kunstcafé waarin we met het Waalrese culturele veld doorpraten over cultuurbeleid. De resultaten van dit alles worden op 7 december in een raadsinformatieavond gepresenteerd aan de leden van de gemeenteraad.

1. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?
  - In mijn vrije tijd bezoek ik graag een theater, filmvertoning, concert of een tentoonstelling.
  - In Waalre is weinig te beleven op het gebied van cultuur.
  - De culturele organisaties in Waalre (bv harmonieën, musea en ...) zijn een belangrijk onderdeel van de identiteit van de gemeente Waalre.
  - In Waalre is er een compleet aanbod aan amateurkunstorganisaties waarin je een kunstvorm kunt beoefenen.
2. Bent u lid van één of meerdere culturele organisaties in Waalre (muziekverenigingen, toneelclubs, koren etc.)?
  - Ja.
  - Nee
3. Welke culturele voorzieningen moeten er volgens u aanwezig zijn in Waalre? *Meerdere antwoorden mogelijk*
  - Bibliotheek
  - Verenigingsleven
  - Lessen en cursussen (bv op het gebied van muziek)
  - Theater
  - Filmvertoningen
  - Musea op het gebied van erfgoed
  - Musea op het gebied van de beeldende kunst
  - Anders namelijk: <OPEN>
  - Er hoeven geen culturele voorzieningen aanwezig te zijn
  - Weet niet/geen mening
4. Mist u voorzieningen op cultureel gebied in Waalre?
  - Nee, ik mis geen voorzieningen op cultureel gebied
  - Ja, ik mis de volgende voorzieningen op cultureel gebied.
5. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?
  - Culturele organisaties in Waalre zouden meer samen moeten werken.
  - De gemeente zou meer moeten doen om het muziekonderwijs in Waalre toegankelijk te maken voor iedereen die muzieklessen zou willen volgen.
  - Het is belangrijk dat kinderen op school in aanraking komen met cultuur.

- Op de scholen in Waalre zou er meer aandacht mogen zijn voor cultuur(educatie).
- De gemeente zou scholen moeten ondersteunen bij het organiseren van culturele activiteiten.

6. In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

- Er zou meer aandacht moeten zijn voor het historisch erfgoed in Waalre.
- Het zou een goede zaak zijn als er meer toeristen ons historisch erfgoed komen bekijken.

7. Heeft u nog tips, opmerkingen of suggesties voor de gemeente over dit onderwerp?

<OPEN>

INWONERSPANEL WAALRE PEILING 3 2021

KUNST EN CULTUUR

**Gemeente Waalre
November 2021**

Uitgave:	Research 2Evolve B.V. Tesselschadelaan 15A 1217 LG Hilversum Tel: (035) 623 27 89 info@research2evolve.nl www.research2evolve.nl
Datum:	November 2021
Onderzoek:	Inwonerspanel Waalre Peiling 3 2021 Kunst en Cultuur
Projectnummer:	20211003.01
Opdrachtgever:	Gemeente Waalre

Het onderzoek is uitgevoerd door Research 2Evolve. Het marktonderzoeksbureau neemt de richtlijnen van de MOA (Markt Onderzoek Associatie) en ESOMAR (European Society for Opinion and Marketing Research) in acht. Deze richtlijnen zijn bij Research 2Evolve op te vragen. Research 2Evolve is ISO 27001 gecertificeerd en werkt volgens de AVG en de gedragscode voor Onderzoek en Statistiek.

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

Hoofdstuk 1	Onderzoeksverantwoording	4
1.1	Inleiding	5
1.2	Uitvoering van het onderzoek	5
1.3	Responsoverzicht	5
1.4	Weging	6
1.5	Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid	6
1.6	Steekproefsamenstelling	7
1.7	Leeswijzer	7
Hoofdstuk 2	Resultaten	8

HOOFDSTUK 1

ONDERZOEKSVERANTWOORDING

1.1 Inleiding

De gemeente Waalre is bezig met de ontwikkeling van cultuurbeleid. Zij doet dit samen met Kunstloc Brabant, de provinciale organisatie op het gebied van cultuur. De gemeente zoekt daarin met nadruk de interactie met de bewoners en het cultureel veld van Waalre. In deze peiling is gevraagd naar de mening over cultuur en culturele organisaties in Waalre en de rol die de gemeente daarin volgens inwoners zou moeten spelen. Ook is de gemeente benieuwd naar de eigen betrokkenheid bij cultuur om een beeld te krijgen van het aantal mensen in Waalre dat zelf actief een kunstvorm beoefent of graag een voorstelling of tentoonstelling bezoekt. In opdracht van gemeente Waalre heeft onderzoeksbureau Research 2Evolve een onderzoek, over dit onderwerp, uitgevoerd onder de leden van het inwonerspanel Waalre. De resultaten worden meegenomen bij het opstellen van het beleid.

1.2 Uitvoering van het onderzoek

Steekproef	Inwonerspanel Waalre
Methode	Online
Uitnodiging	Per e-mail
Veldwerkperiode	Maandag 8 november – zondag 28 november 2021
Herinnering	1 keer

1.3 Responsoverzicht

	N
Bruto steekproef	876
Complete vragenlijsten	420
Respons	48%

1.4 Weging

Als de respons afwijkt op de variabelen leeftijd en/of kern, is er een weging toegevoegd, zodat de resultaten een juiste afspiegeling vormen van de werkelijke bevolking. Dit is een gangbare werkwijze in statistisch kwantitatief onderzoek. Personen in ondervertegenwoordigde groepen krijgen een gewicht groter dan 1 en tellen relatief zwaarder mee in het totaalresultaat. Personen in groepen met een oververtegenwoordiging krijgen een gewicht kleiner dan 1 waardoor ze minder zwaar mee tellen. Hiermee zijn de resultaten gecorrigeerd om de mogelijke invloed van een niet geheel representatieve steekproef weg te nemen. Doorgaans wordt een maximale weegfactor van 3 gehanteerd.

Op dit moment is het inwonerspanel Waalre nog niet representatief voor de werkelijke bevolking binnen de gemeente. Met name de jongeren tot en met 34 jaar zijn ondervertegenwoordigd en panelleden van 65 jaar en ouder zijn oververtegenwoordigd. Ook tussen de kernen zijn er verschillen zichtbaar tussen het panel en de daadwerkelijke verdeling binnen de gemeente. Daarnaast nemen niet alle panelleden deel aan een onderzoek, daarom wordt er niet alleen gekeken naar de verdeling binnen het panel ten opzichte van de gemeente, maar ook naar de verdeling van de netto respons ten opzichte van de daadwerkelijke verdeling. Door het toevoegen van een weging op leeftijd en kern zijn de resultaten gecorrigeerd, waarmee de invloed van een niet geheel representatieve steekproef wordt verkleind.

1.5 Betrouwbaarheid en nauwkeurigheid

Het betrouwbaarheidspercentage geeft de kans aan dat bij herhaling van het onderzoek hetzelfde uit het onderzoek komt. Bij een betrouwbaarheidspercentage van 95% is er 95% kans bij herhaling dat de antwoorden hetzelfde zullen zijn met andere respondenten binnen de doelgroep.

De nauwkeurigheid (uitgedrukt in foutmarge) geeft het gebied aan, waarbinnen de werkelijke waarde in de populatie ligt. De foutmarge is het percentage dat het antwoord kan afwijken van de werkelijkheid. Als de foutmarge 4% is, en 47% van steekproef een bepaald antwoord geeft, dan ligt dit percentage in werkelijkheid maximaal 4% boven of 4% onder deze 47%, dus tussen de 43% en 51% (een lagere foutmarge vereist een grotere steekproef). Een betrouwbaarheidsniveau van 95% en een foutmarge van 5% is gangbaar en algemeen geaccepteerd bij (statistisch) kwantitatief onderzoek.

Met het aantal respondenten dat heeft deelgenomen (=420) kan met een betrouwbaarheid van 95% en een foutmarge van 4,7% uitspraken gedaan worden op totaalniveau. Deze marge is kleiner dan de 5% die algemeen geaccepteerd wordt bij (statistisch) kwantitatief onderzoek.

1.6 Steekproefsamenstelling

De steekproef is, uitgesplitst naar enkele achtergrondkenmerken, als volgt samengesteld:

Leeftijd	ONGEWOGEN		GEWOGEN	
	N	%	N	%
16 t/m 34 jaar	10	2,4	35	8,3
35 t/m 49 jaar	70	16,7	111	26,3
50 t/m 64 jaar	144	34,3	131	31,2
65 jaar of ouder	196	46,7	143	34,1
Kern	N	%	N	%
Waalre (5581)	168	40,0	168	40,1
Aalst (5582)	132	31,4	142	33,8
Ekenrooi (5583)	120	28,6	110	26,1

Voor deze peiling hebben wij gecontroleerd of er een afwijking is ten opzichte van de werkelijkheid op basis van de variabelen leeftijd en kern.

In dit geval zijn met name de leeftijdsgroep 16 t/m 34 jaar ondervertegenwoordigd en krijgen hier een weegfactor groter dan 1.

De respondenten van 65 jaar of ouder zijn oververtegenwoordigd en krijgen een gewicht kleiner dan 1.

1.7 Leeswijzer

Daar waar de som van de resultaten niet precies op 100% uitkomt, wordt dit veroorzaakt door afrondingsverschillen of was meer dan één antwoord toegestaan. Waar in de grafieken ongelijke N-en (aantal respondenten) te zien zijn, wordt dit veroorzaakt door het uitsluiten van de antwoordcategorie 'geen mening/niet van toepassing' en/of routing in de vragenlijst. In de rapportage wordt de ongewogen N weergegeven.

Als in de rapportage over verschillen wordt gesproken, betekent dit dat dit statistisch niet aan toeval toe te schrijven is en dus betekenisvol kan zijn. In deze rapportage is gekeken of er (significante) verschillen zijn en zijn de opvallende zaken benoemd.

De open antwoorden worden letterlijk en onbewerkt opgeleverd en indien er opvallende resultaten zijn, worden deze verwerkt in de rapportage.

HOOFDSTUK 2

RESULTATEN

In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

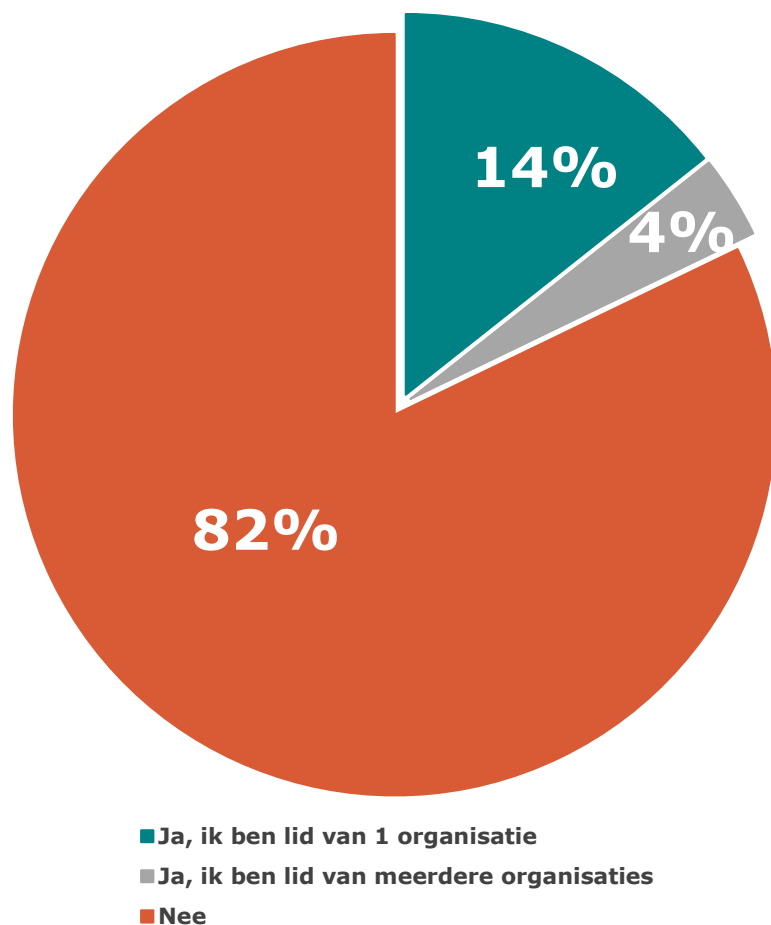
	N*	Zeer mee eens	Neutraal	Zeer mee oneens
In mijn vrije tijd bezoek ik graag een theater, filmvertoning, concert of een tentoonstelling.	416	72%	14%	14%
In Waalre is weinig te beleven op het gebied van cultuur.	397	63%	27%	9%
De culturele organisaties in Waalre (bv harmonieën, musea etc.) zijn een belangrijk onderdeel van de identiteit van de gemeente Waalre.	404	53%	30%	17%
In Waalre is er een compleet aanbod aan amateurkunstorganisaties waarin je een kunstvorm kunt beoefenen.	297	24%	44%	32%

Zeven op de tien (72%) respondenten bezoekt graag een theater, filmvoorstelling, concert of een toneelvoorstelling. Ruim zes op de tien (63%) is van mening dat er in Waalre weinig te beleven is op het gebied van cultuur. Ruim de helft (53%) vindt dat culturele organisaties in Waalre een belangrijk onderdeel zijn van de identiteit van de gemeente Waalre.

Respondenten t/m 34 jaar zijn vaker van mening dat er in Waalre weinig te beleven is op het gebied van cultuur en dat er geen compleet aanbod is van amateurkunstorganisaties waarin je een kunstvorm kunt beoefenen dan respondenten van 35 jaar en ouder. Met name respondenten woonachtig in het kern Waalre (5581) vinden dat culturele organisaties in Waalre een belangrijk onderdeel zijn van de identiteit van de gemeente.

*Let op: het percentage weet niet/geen mening is niet opgenomen in deze tabel

Bent u lid van één of meerdere culturele organisaties in Waalre (muziekverenigingen, toneelclubs, koren etc.)? (N=420)

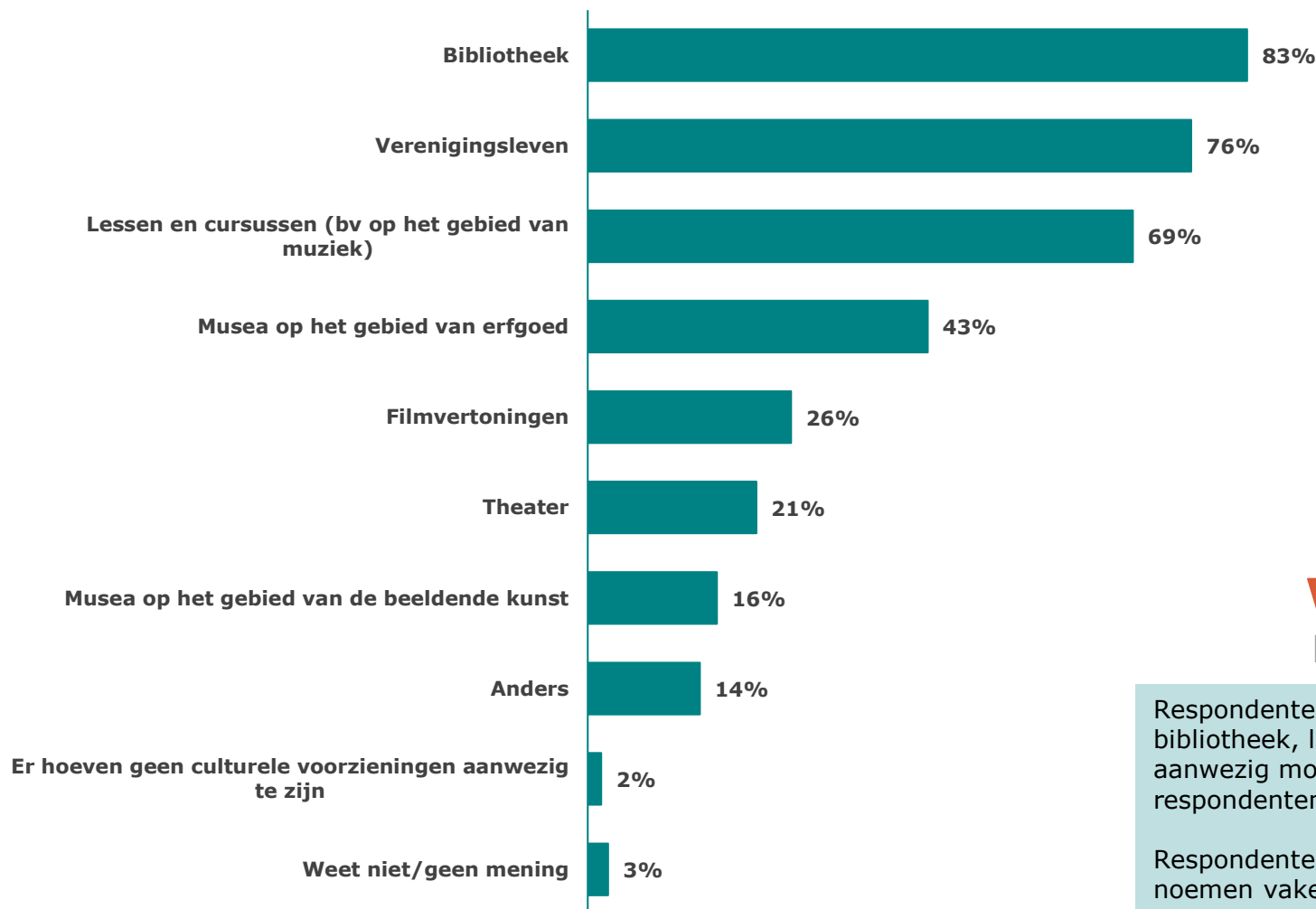

Het merendeel van de respondenten (82%) is geen lid van één of meerdere culturele organisaties in Waalre.

Respondenten t/m 64 jaar zijn minder vaak lid van een culturele organisatie dan respondenten van 65 jaar en ouder.

Respondenten woonachtig in het kern Waalre (5581) zijn vaker lid van een culturele organisatie, dan respondenten woonachtig in Aalst of Ekenrooi.

Welke culturele voorzieningen moeten er volgens u aanwezig zijn in Waalre? (N=420)

TOP 3

Bibliotheek

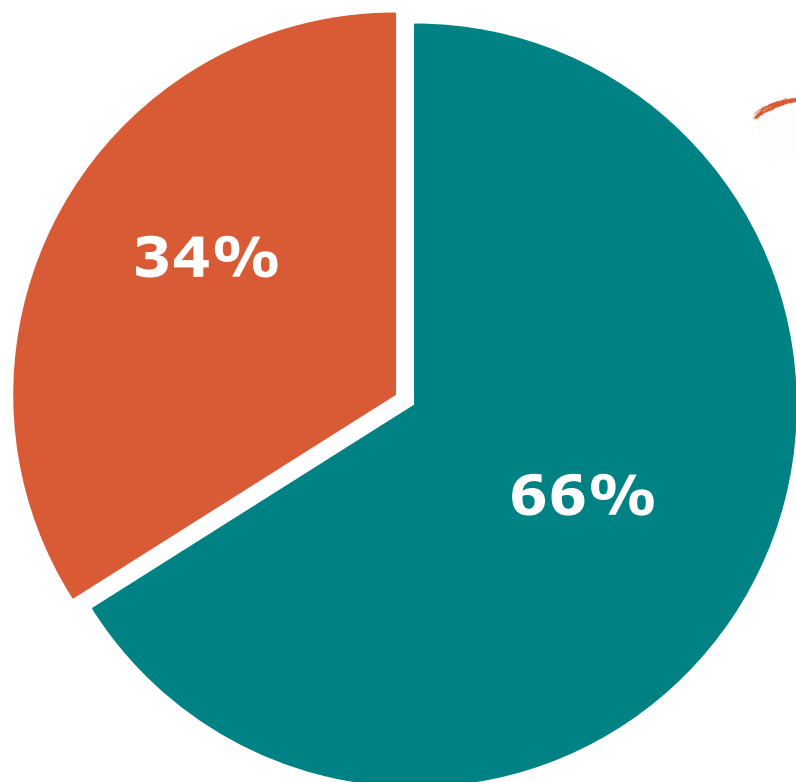
Verenigingsleven

Lessen en cursussen

Respondenten t/m 34 jaar noemen vaker dat er een bibliotheek, lessen en cursussen en filmvertoningen aanwezig moeten zijn in Waalre in vergelijking tot respondenten van 35 jaar en ouder.

Respondenten woonachtig in het kern Waalre (5581) noemen vaker dat er verenigingsleven aanwezig moet zijn in Waalre, dan respondenten woonachtig in Aalst of Ekenrooi.

Mist u voorzieningen op cultureel gebied in Waalre? (N=420)

- Nee, ik mis geen voorzieningen op cultureel gebied
- Ja, ik mis voorzieningen op cultureel gebied

- Bioscoop/filmhuis
- Bibliotheek
- Theater/toneel
- Concertgelegenheid
- Muziekschool/lessen
- Museum

Twee derde van de respondenten mist *geen* voorzieningen op cultureel gebied in Waalre.

In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

	N*	Zeer mee eens	Neutraal	Zeer mee oneens
Culturele organisaties in Waalre zouden meer samen moeten werken.	320	51%	46%	2%
De gemeente zou meer moeten doen om het muziekonderwijs in Waalre toegankelijk te maken voor iedereen die muzieklessen zou willen volgen.	382	65%	26%	9%
Het is belangrijk dat kinderen op school in aanraking komen met cultuur.	416	95%	4%	1%
Op de scholen in Waalre zou er meer aandacht mogen zijn voor cultuur(educatie).	330	74%	21%	5%
De gemeente zou scholen moeten ondersteunen bij het organiseren van culturele activiteiten.	408	82%	14%	4%

Ruim negen op de tien (95%) respondenten vindt het belangrijk dat kinderen op school in aanraking komen met cultuur. Acht op de tien (82%) is van mening dat de gemeente scholen zou moeten ondersteunen bij het organiseren van culturele activiteiten. Drie kwart (74%) van de respondenten vindt dat er op scholen in Waalre meer aandacht mag zijn voor cultuur(educatie) en twee derde (65%) is van mening dat de gemeente meer zou moeten doen om het muziekonderwijs in Waalre toegankelijk te maken voor iedereen die muzieklessen zou willen volgen.

*Let op: het percentage weet niet/geen mening is niet opgenomen in deze tabel

In hoeverre bent u het eens of oneens met de volgende stellingen?

	N*	Zeer mee eens	Neutraal	Zeer mee oneens
Er zou meer aandacht moeten zijn voor het historisch erfgoed in Waalre.	396	58%	37%	5%
Het zou een goede zaak zijn als er meer toeristen ons historisch erfgoed komen bekijken.	398	39%	45%	16%

Bijna zes op de tien (58%) respondenten vindt dat er meer aandacht zou moeten zijn voor het historisch erfgoed in Waalre. Vier op de tien (39%) zou het een goede zaak vinden als er meer toeristen het historisch erfgoed van Waalre komen bekijken. Het merendeel (45%) heeft hier geen uitgesproken mening over en oordeelt neutraal. Respondenten t/m 34 jaar vinden meer toeristen die naar het erfgoed komen kijken belangrijker dan respondenten van 35 jaar en ouder.

*Let op: het percentage weet niet/geen mening is niet opgenomen in deze tabel

Research 2Evolve B.V.

postadres   **Postbus 918**
1200 AX Hilversum

bezoekadres   **Tesselschadelaan 15A**
1217 LG Hilversum

telefoon   **035 623 27 89**

e-mail   **info@research2evolve.nl**

website   **www.research2evolve.nl**